

Základní a mateřská škola Stěžery
Lipová 32, 503 21 Stěžery

Školní plán EVVO
(enviromentálního vzdělávání, výchovy a osvěty)

Roční plán EVVO pro školní rok 2023 – 2024

Zpracoval:
Mgr. Radek Martinec
koordinátor EVVO Základní školy Stěžery

Charakteristika školy:	základní škola (1. – 5. ročník)
Počet žáků:	109
Počet vyučujících:	9 učitelů + 2 vychovatelky ŠD + 1 asistentka
Školní koordinátor EVVO:	Mgr. Radek Martinec

Základní škola a mateřská škola Stěžery, jejímž zřizovatelem je obec Stěžery, se nachází v centru obce. Poskytuje vzdělávání v 1. – 5. ročníku podle *ŠVP Stěžery, Škola v pohybu od 1. 9. 2021*. Každý ročník je umístěn v samostatné třídě, kromě třídy 1.B, která má sdílený prostor společně s družinou. Školu navštěvují žáci nejen ze Stěžer, Stěžírek a Hřibska, ale i z blízkého okolí. Právním subjektem a příspěvkovou organizací je od roku 2003. Ředitelkou školy je Mgr. Martina Kloučková. Pedagogický kolektiv má 11 členů, základní školu (1. – 5. ročník) navštěvuje ve školním roce 2023 / 2024 celkem 109 žáků.

Naše škola je členem sítě se zaměřením na ekologickou výchovu **M.R.K.E.V.**. V rámci **EVVO** vzniklo několik úspěšných projektů (např. adaptační akce na začátku září „Mezi poli, mezi lesy“, Dny mazlíčků, Přírodovědná pozorování páťáků s předškoláky, Pozorování u vody, Měření – praktická dílna). Tyto projekty se pravidelně opakují a staly se „páteřními akcemi“ naší školy.

Ve školním roce 2017 / 2018 byla naše škola zahrnuta do pilotního ověřování metodiky Místně zakotveného učení – ŠUŽ (SEV Sever a další subjekty) – **CIVIS**. Žáci společně s učiteli a rodiči zatraktivnili vycházkový okruh kolem Stěžer, na kterém přibylo díky dětem, učitelům a rodičům několik prvků (dvě dubové lavičky, bylinkový záhon, panoramatická fotka, houpačka, hmyzí hotely, popisky dřevin a bylin, rozcestník nebo koš pro pejskaře). Okruh děti pojmenovaly „Potkávačka za humny“.

Metodiku místně zakotveného učení nebo alespoň její dílčí aktivity stále aktivně využíváme.

Ve škole fungují mnoho let tzv. ekohlídky, které zajišťují třídění odpadu ve třídách. Žáci 4. a 5. ročníku hrají metodickou hru Ekopolis, při které v roli starostů rozhodují o směru, jakým způsobem se bude rozvíjet „jejich obec“.

Od školního roku 2018 / 2019 máme na školní zahradě funkční přírodní učebnu s altánem, kam se vejde celá třída. Díky němu může část hodin probíhat přímo venku – v „terénu“.

Naším hlavním cílem je vytvořit u žáků pozitivní vztah k přírodě, naučit je přemýšlet o jednání lidí a dopadech jejich činnosti na životní prostředí. Vysvětlit rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji a vytvořit povědomí o udržitelném rozvoji. Dojít co možná nejlíže ke stavu, kdy si děti váží výsledků lidské práce a mají harmonický vztah k přírodě.

Naše krédo: „**PŘÍRODA NÁM, MY PŘÍRODĚ.**“

Dílčí cíle:

- vytvářet a pečovat o přírodní společenství
- poznávat různé biosféry a život v nich
- vysvětlovat přírodní děje a procesy, význam jednotlivých rostlin a živočichů v ekosystému
- seznamovat děti s přírodním a kulturním bohatstvím regionu
- udržovat a rozvíjet tradice
- postupně u dětí vytvářet pozitivní vztah k přírodě - všemu živému
- učivo, které se týká přírody a životního prostředí, učit v co možná největší míře přímo venku – mezi rostlinami a živočichy
- rozvíjet mezilidské vztahy, vytvářet pozitivní vztah škola x veřejnost
- vést děti k smysluplnému trávení volného času (nabídka mimoškolních zájmových aktivit)
- podporovat vzájemnou komunikaci mezi mladšími a staršími, umožňovat pomoc starších mladším
- zapojovat děti se zdravotním znevýhodněním do školních i mimoškolních činností
- vést děti k tomu, že každý jsme něčím jedinečný (respektování odlišného názoru)
- vytvářet prostředí, v kterém se můžou děti přirozeně a zdravě projevit, vzájemně se respektovat
- naučit děti přemýšlet o tom, jakou stopu zanechává naše působení na přírodě (životním prostředí)

1) Témata EVVO

Témata EVVO jsou integrována do jednotlivých předmětů, především do předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Během školního roku se snažíme o začlenění celodenních i vícedenních akcí, které pomáhají u dětí rozvíjet vztah k životnímu prostředí.

Školní rok zahajujeme adaptační akcí *Mezi poli, mezi lesy*. Během zimy pečujeme o živočichy, na škole fungují ekohlídky, které samostatně zajišťují chod třídění odpadu ve škole, starší hrají hru *Ekopolis, při které se dozvídají, že každá obec stojí na třech pilířích – ekonomickém, sociálním a environmentálním*. Každý rok jezdí žáci na vícedenní pobyty, ti mladší v létě, starší během zimy.

Navíc využíváme metodiku místně zakotveného učení, kterou naše škola ověřovala ve školním roce 2016/2017.

2) Školní zahrada s přírodní učebnou

Školní zahrada by neměla být pouze relaxačně – sportovní zónou, ale také místem, kde za vhodného počasí probíhá výuka a v níž se naplňují různá témata EVVO. Žáci zde získávají mnohé potřebné kompetence.

O proměnu školní zahrady na přírodní učebnu jsme se snažili postupně několik let. Vybudovali jsme bylinkovou spirálu s jezírkem a zahradu osázeli mnoha rostlinami tak, aby v nich nacházelo útočiště a potravu co možná druhově nejpestřejší množství živočichů. Důležitý byl školní rok 2018/2019, kdy byl na zahradě vybudován funkční altán, do kterého se vejde celá třída. Okolí je osázeno rostlinami podle různých biotopů, u altánu jsme vybudovali „bylinkové terasy“ i bylinkovou spirálu a přemístili jsme sem jezírko. Dešťovou vodu ze střechy altánu zachycujeme do podzemní nádrže a využíváme ji k doplňování vody v jezírku a zalévání. Na školní zahradě byly vysázeny ovocné stromy.

Školní altán byl pořízen díky projektu Hradeckého venkova o.p.s., z jehož prostředků byly zakoupeny také pomůcky pro hodiny přírodovědy, deset školních mikroskopů a poloprofesionální meteorologická stanice.

3) Historie, krajina a příroda Stěžer

Poznávat historické a přírodní památky regionu patří k základnímu vybavení člověka. Ve školním roce 2015/2016 byli žáci 4. a 5. ročníků poprvé zapojeni do soutěže Vesnice roku, poznávali hlouběji Stěžery, Stěžírky, Hřibsko a Charbuzice a zpracovali prezentaci o obci. Ve školním roce 2017/2018 obec opět soutěžila o titul „Vesnice roku“ a i díky zapojení školy tuto soutěž vyhrála.

Vytváření vztahu k obci, bádání po její historii, získání povědomí o tom, jak obec funguje, vytváření vizí ... tak to jsou jen některá témata, s kterými pracuje Metodika místně zakotveného učení, kterou jsme ověřovali ve školním roce 2016/2017 a se kterou aktivně pracujeme i nadále.

4) Tradiční akce

Snažíme se udržovat a vysvětlovat původní i nové tradice a do školního plánu již po několik let pravidelně zařazujeme akce, jakými jsou např. Dýňohraní či Slámohraní, *Adventní tvoření*, *Adventní zpívání*, *Vánoční dílna*, *Masopust*, *Velikonoční dílna nebo Noc knihoven*.

5) Udržitelná spotřeba a životní styl

Sběr a třídění recyklovatelného odpadu

Ve škole fungují ekohlídky, složené ze žáků pátých a čtvrtých ročníků, kteří zajišťují třídění odpadu ve škole. Třídíme odpad na papír, plast, nápojové kartony a baterie. Papír uschováváme a pak dáváme do sběru, plasty ekohlídky odnáší do sběrných nádob v obci. Použité baterie předáme firmě Ekobat

V každé třídě jsou dvě nádoby na shromažďování plastu a papíru. Na chodbách jsou navíc plechové nádoby na papír, plast a nápojové kartony. V každé třídě jsou krabičky Ecocheese na použité baterie a od školního roku 2019/2020 navíc nádoby na bioodpad. Prioritou však je odpad vůbec nevytvářet.

Ve školním roce 2016 / 2017 byl na školní zahradu pořízen kompostér pro rostlinný odpad ze školní zahrady a nyní také pro bioodpad od žáků a z výdejny jídla.

O všechny sběrné nádoby se starají nejstarší žáci, kteří je jednou týdně vybírají, dotřídí a odpad uloží tam, kam patří – zajišťují ekohlídky a třídní učitelé společně s vychovatelkami ŠD.

Šetření vodou

Na záchodech jsou umístěny pákové baterie. Provozní zaměstnanec školy zajišťuje, aby voda někde zbytečně neprotékala či nekapala – (K. Pencáková). Na školní zahradě využíváme přednostně zachycenou dešťovou vodu ze střechy altánu.

Šetření energiemi

V budově byly namontovány na tělesa ústředního topení termohlavice. Učitelé kontrolují, aby nedocházelo ke zbytečnému přetápění, svícení v prázdných třídách atp.

Šetrné uklízení

Ve škole se od školního roku 2016/2017 uklízí hadry z nanovláken bez užití dalších chemikálií. Škola tak učinila výrazný krok k eko-provozu školy.

6) Projekty dlouhodobé

Využívání Metodiky místně zakotveného učení

7) Projekty jednodenní

Lesní závod Mezi poli, mezi lesy

Říjnové celoškolní „výjezdy“

Dýňohraní / Slámohraní

Adventní prohlídky a návštěvy

Adventní tvoření

Adventní zpívání

Vánoční dílna

Masopust

Velikonoční dílna

Noc s Andersenem

Den mazlíčků (1 x za 2 roky)

Uklidíme Česko (od šk. roku 2018/2019)

Exkurze (přírodovědné centrum ZŠ Bezručova), ZOO Dvůr Králové nad Labem, dravci, botanická zahrada Liberec, Mirákulum

8) Spolupráce školy s okolím

Pozorování ptáků s ornitologem

Pozorování včel a získávání informací o tom, jak včelstvo funguje – spolupráce s místními včelaři

Zoocentrum Stěžery – exkurze v místním přírodovědném centru, pozorování živočichů

Dýňohraní, Hmyzí hotely – spolupráce s rodiči a obcí

Masopust, Adventní zpívání – spolupráce s obcí

Mezi poli, mezi lesy – spolupráce se skautským střediskem Střela

Přeměna školní zahrady na přírodní učebnu – spolupráce s rodiči a obcí

CIVIS – spolupráce se SEV SEVER, Univerzitou HK a další subjekty. Sdílení zkušeností s učiteli z ostatních zapojených škol.

Sběr kaštanů – spolupráce se stěžerskými myslivci

9) DVPP, materiální vybavení

Průběžně po celý školní rok bude doplňována materiální základna pro výuku EVVO (pracovní listy, klíče k určování druhů, metodiky, audiomateriály, knihy atd.), která bude k dispozici všem učitelům.

Učitelé jsou podle nabídky a zájmu vzdělávání v oblasti EVVO.

Školní plán pro rok 2023_2024

září	Mezi poli, mezi lesy Projektový den v Archeoparku Všestary	celá škola	R. Martinec Třídní učitelé
říjen	Dýňohraní Exkurze Praha	celá škola 4. a 5. ročník	N. Ziklová, V. Žampová R. Martinec + Jan Hutla
listopad	Zahájení projektu Správná pětka	5. ročník	R. Martinec
prosinec	Adventní dílny Hvězdárna a planetárium	celá škola 5. ročník	tř. uč. R. Martinec
leden	ZSP	žáci 4. a 5. ročníku	R. Martinec
únor	Masopustní rej	celá škola + obec + veřejnost	V. Žampová, K. Metelková
březen	Velikonoční dílny Společné čtení s předškoláky	celá škola 5. ročník	třídní učitelé R. Martinec, I. Nováčková
duben	Uklidme Česko Noc s Andersenem	celá škola	M. Kloučková R. Martinec, J. Hutla
květen	Pozorování u vody s MŠ	5. ročník	R. Martinec, I. Nováčková
červen	Ekopolis SPP – Krkonoše Den mazlíčků	žáci 4. a 5. roč. žáci 1. – 3. ročníku žáci 4. a 5. ročníku	Jan Hutla., R. Martinec. tř. učitelé Jan Hutla

Podzim 2023 – sběr kaštanů a žaludů pro myslivce, kteří lesní plody využijí pro dokrmování lesní zvěře.

V plánu nejsou zahrnuty vycházky do přírody, pozorování a obnova přírody v okolí, které probíhají v rámci jednotlivých hodin prvouky, přírodovědy, vlastivědy a pracovního vyučování.

Vypracoval:
Mgr. Radek Martinec
koordinátor EVVO ZŠ a MŠ Stěžery